

閩南語散文組 教師組第二名

Guá pat sī 5% hit tīn ê

Sui-jiân í-king liòh-á ū-sim-lí tsún-pī, m̄-koh t̄i-tsi hiông-hiông huat-sing ê sī, iáu-sī kám-kak sim thâu luân-hun-hun.

Guá tih siūnn, bī-lâi sann kò gèh sī m̄ sī ē tshin-tshiūnn tsiàn-tsing kâng-khuán?

N̄ng tang tsing tú-á uānn thâu-lōo lâi-kàu tsia, ū tsit-pái tsū-ngóo kài-siāu: “Ták-ke hó, guá sī sin lâi ê lāu-su, sing-uáh siōng iáu-koh phah-piànn tih sik-ìng. Gún tau lí tsiâ tít-suànn kū-lí t̄i-iok sī 100 khí-looh, tiong-ng hōo tuā-suann tsáh--leh, nā sái-tshia puānn--kè-lâi, tsha-put-to 200 guā khí-looh, m̄-koh guá p̄ng-siōng-sī sī tsē hué-tshia óng-huê, tsit tsuā liōng-kí-iok 400 khí-looh.”

Sui-bóng uī-tōo sio-kâng, tsóng-sī hōo Tiong-iong-suann-mèh hun--khui ê n̄ g p̄ng, ū tsám-jiân-á bô kâng ê khì-hāu, kóng-ti, kah khong-khì.

Ū-sí-á khuànn-tièh h̄ng-h̄ng ê suann, liáh-tsuè hiâ sī sai p̄ng, th̄ng--tsi t-khùn-á, tsiah huat-kak tang-sí--á sī ka-kī ê tsō-piau tshò-luān. Tī tsiâ bô-huat-tōo khuànn-tiòh 17 mī tuā-tuā ê gèh-niū uì hái-té phū--tshut-lâi ê kóng-ti, bô-huat-tōo phah-khui thang-á-m̄ng tō khuànn-tiòh Thài-p̄ng-iūnn.

Guá sī in-uī uānn thâu-lōo tsiah suá lâi se-pōo too-tshī ê hui tsū-guān î-bîn, tsit hòng-ká tō kín lī-khui hiâ, tng kàu Hua-liân tō kám-kak tit-tiòh tháu-pàng, ē-tàng tuā-tshuì tshuán-khui.

M̄-koh A-ling kóng i ka-kī tsit ê lāng tshuā n̄ng ê gín-á, ap-lík tsiānn tuā, guá suah ka-kī tī guā-kháu siau-iâu. I it-tit tsik-kik beh sin-tshing tiàu-tōng lâi Tâi-tiong, sui-jiân tsai-iānn ki-huê bô tuā.

Sóo-í hiông-hiông tiàu s̄ng-kong, kui-ke-kháu-á beh uì Hua-liân puann lâi Tâi-tiong ê sī, guá tsit-sī-kan suah hiông-hiông hun buē tshing-tshó tau-tué sī tih

bîn-bāng iah sī tsin-tsiànn huat-sing ah. Khak-tīng tiàu sīng-kong hit kang khai-sí, guá ū sann kò géh ê sī-kan, ài kā puann-tshù sóo-ū ê tǎi-tsi tshui-pâi hōo hó-sè.

Tī Tâi-tiong. Suà--lêh-lâi gún ài tshē kui-ke-kháu-á ē-tàng tuà--lêh-lâi ê tshù. Lák-géh-thinn tshiah-iām ê jít-thâu , A-líng kah guá uì guá hók-bū ê hák-hāu iân-lōo kiānn ñg i bī-lâi beh hók-bū ê hák-hāu, piān-nā khuànn ū khah kah-ì ê tuā-lâu, tō jíp-khì kā kuán-lí-uân mñg kóng tsiâ kám ū tshù beh sè--lâng, tsái-khí kuán-lí-uân tsiah kā gún kóng bô, ē-poo tiong-lâng tshuā gún khì kâng tsít-tòng tuā-lâu khuànn-tshù, kuán-lí-uân tinn tsuè m̄-pat khuànn kè gún. Koh ū tsít kái, tiong-lâng kā gún kóng, kuán lâu sī-íá kài hó, guán khiā khì thang-á pinn, tsí t khuànn--tshut-khì, lóng sī pát-lâng-tau ê tshù-tíng, guán-lâi sī-íá kài hó tō sī tsit ê ì-sù.

Kuì--ê kàu khah siók ê, tuā king--ê kàu khah suè king--ê, khah sin--ê kàu tsiok kū--ê, hó thīng-tshia--ê kàu tsiok pháí thīng-tshia--ê, kuán lâu-tsân--ê kàu kē lâu-tsân--ê, ka-khū tsiâu-tsñg--ê kàu bô ka-khū--ê, sann kang lǎi khuànn 10 kuí king tshù, khó-lū gín-á ē-tàng hong-piān lī-iōng gún hák-hāu ê tsu-guán, āu-lâi sè tī gún hák-hāu pinn--á, khah sin--ê, tsiok pháí thīng-tshia--ê, kē lâu-tsân--ê, bô sím-mih ka-khū--ê.

Koh ū gín-á ài tsuán-hák, khà tiān-uē khì hū-kīn ê kok-tiong, kóng beh sin-tshíng tsuán-hák, kàu-bū-tshù kóng í-king muá-giáh ah, buē-tàng tsuán. Guá hó-tshuì kā kóng, m̄-koh guá tú-á tsiah khà tiān-uē mñg hāu-tiúnn, hāu-tiúnn piáu-sī tsin huan-gīng....., “Ooh! Án-ne ooh! Guá liām-mi tshiâu khuànn-māi.” Kè bô puànn tiám-tsing, khak-tīng tsuán ū sīng.

Tī Hua-liân. in-uī sè ê tshù bô ka-khū, sóo-í pún-tsiānn beh sàng--lâng ê ka-khū tsit-má ài lâu leh ka-kī iōng. Khai-sí khì tuā-buē-tiúnn khioh siunn-á, mñgh-kiānn tsít siunn tsít siunn kā tué--khí-lâi, tsu sī siōng huì-khì ê, beh phiann-tiāu sít-tsāi m̄-kam, nā tsah--kè-khì koh huán-ló bô-tè tún, sann kíng sì kíng, tué pah

guā siunn ê tsu--khí-lâi, tshun--ê liōng-kî-iok ū 20 siunn ê giáh tō sàng--lâng iah-sī huê-siu. Tsu ū-iánn sī thák-tsu-lâng ê kê, ná tsíng-lí sī ná tih uàn-thàn, tsu bué hiah-nī tsuē beh tshòng siánn, sui-jiân guá tsai-iánn ták pái khi tsu-tiám khuànn-tiéh tshù-bī ê tsu tshiú tō ngiau-ngiau.

Tsu khah tshìn-tshái bô-iàu-kín, uánn-puánn tō ài iōng tsuá tsít tè tsít tè pau hōo hó-sè seh jíp khi siunn-á lâi ê phāng,mā ài ká seh hōo bát, siunn-á hong--khí-lâi liáu-āu, tít-bīn uē tsít tè phuà--khi ê po-lê pue-á, koh siá “小心搬運”. Sok-ka tū-á lâi-tué tsinn sann, liáu-āu iōng thè-phuh khoò tsít lín, thih-kè-á kah tsoo-háp tsu-tū lóng ká thiah-khui, suí ê suí ê pian-hō, tsiah buē kàu sī-tsūn tâu buē khí--lâi.

Sann sī lé-pài tō án-ne kè-khi, ták-kang lóng tsíng-lí kah uai-io, guá khuànn ē tshut gín-á mā siān-tauh-tauh, uī-tiéh beh kóo-lē in, guá ká in kóng, nā khah tsá tsíng-lí, lán lī-khui Hua-liân tsìn-tsíng ē-tàng puah tsít kang khi Hái-iūnn-kong-hng sng--tsít-ē. Khó-sioh tsit-ê iok-sok kàu-bé pīng bô sít-hiān, kan-na tī lī-khui Hua-liân tsíng nng kang ê àm-thâu-á, tshuā gín-á khi hái-pinn koh khuànn tsít-pái

Thài-pīng-iūnn ê bīn-iōng, tsit-ê in tsū suè-hàn khuànn tō tsiánn kuàn-si ê kóng-tì.Siūnn-khi kè-khi nng tang, in-uī tsin kiann tō beh puann lī-khui tsiá, kiàn-nā lé-pài ē-poo thin-khi buē báí, tō tsio gín-á khiá khóng-bīng-tshia iân hái-pinn ê tsū-híng-tshia-tō khiá khi Tshit-tshinn-thâm, khi khuànn hī-tshī-tiūnn tú-á liáh--khí-lâi ê tuā bé hí, khi tshā-hī phok-bút-kuán tshì-tsiáh sī-siù-á.

Tsit tuānn lōo, mā sī guá iáu tī Hua-liân kà-tsu ê sī, siōng-pan thiau-kang khau--kè-lâi ê lōo, ū-sī sī sái-tshia, ū-sī sī khiá khóng-bīng-tshia, tī Tshit-tshinn-thâm ê kóng-tiūnn thing tsáp hun-tsing, khuànn tuā-hái, thèh pit-kì phōo-á tshut--lâi ká kin-á-jít ài tsuè ê khang-khè tiâu-liát--lèh-lâi, tuā-tshuì tshuán-khui liáu-āu, tsiah tsún-pī jíp-khi hák-hāu.

Tshiánn puann-tshù kong-si lâi kóo-kè, iok-tíng lâi puann-tshù ê sī-kan, lóng-tsóng ài sann tái thoo-lá-khuh, sóo-ū bô sàng--lâng, bô tàn-tiāu ê mng-hi-kiānn, lóng ài tsuè-tsít-pái pha kè Tiong-iong-suann-méh khi Tái-tiong.

Puann-tshù hit tsit-jit, thoo-lá-khuh sái kàu m̄ng-kháu ê sī, gún ê m̄ng-kiānn iáu-bē lóng-tsóng khuán hó.

Sai-hū kha-tshiú tsin mé, tsit hāng tsit hāng it-tit puann tshut-khì, tshóng-pōng tsi-kan buē hù kau-tài, ū ê tué tsuè tsit siunn beh tân-hinn-sak ê m̄ng-kiānn tō án-ne hōng tsài khì Tâi-tiong.

Sai-hū kā guá kóng, sī-sì-kak-kak ê m̄ng-kiānn lóng bô bün-tuê, siōng phái thiáp--ê sī n̄ng--ê koh bô sī-kak ê, tshin-tshiünn tiān-hong kah khóng-bīng-tshia. Tsit-siann phái thì-thâu--ah, in-uī gún tau sī ê lāng ū pueh tái khóng-bīng-tshia, tiān-hong ū tsáp ki. Khò-sè tshù-king tuā-king bué m̄ng-kiānn bô tih khó-lū, tsit-má ài tsuè kuat-tīng, tsí-hó lâu n̄ng tái khóng-bīng-tshia, āu-jit tsiah tng-lái tshú-lí, kià hé-tshia hē-ün khì Tâi-tiong.

Thoo-lá-khuh m̄ng-kiānn tháh kah kuān-kuān, tsit tshia tháh muá liáu-āu koh uānn līng-guā tsit tshia, tháh hó liáu-āu, sī tiám-tsing tō án-ne kè-khì ah.

Sai-hū kóng, in sing tng-khì koh kā m̄ng-kiānn thiáp hōo khah hó-sè, hioh-khùn--tsit-ē, sué sin-khu, àm-tng tsiáh-pá liáu-āu, tō beh sái Tiong-huinn kè-khì, iok bīn-á-tsài lāk tiám kàu.

Guá huan-thâu khuānn khang-khang ê tshù, kè-khì 16 tang king-īng ê ka-hū g, tō kàu kin-á-jit uī-tsí. Huan-hù gín-á hip-siōng ê sī ài ū tshìò-bīn, kā tsit tsi t kó-géh khuán m̄ng-kiānn ê kan-khóo pàng buē-kì, siūnn lán tsin-tsing tī tsiá sóo-ū bí-hó ê kì-tí, tsún-pī beh ngiā-tsih sin ê sing-uah.

Guá thâu-khak lāi-tué phū tshut tsiānn tsuē hīng-iánn, tsit ê lāng tsē hé-tshia lái tsiá ín thâu-lōo; lé-pài sī tsit-king tsit-king kok-hāu lōng jip-khì m̄ng in kám ū beh tshē lāu-su, kàu A-līng sūn-lī tiàu-kè-lái; kiōng-liát hong-thai lái bô siānn kánn khùn, tī thàu-tsá 4 tiám guā king-līk tiéh hong-thai tiong-sim king-kè, té-tsiām ê kè-tīng bô hong bô iô, kan-na khuānn-tiéh sih-nah; uī-tiéh beh hōo 3 hē ê A-hōng kuan-tshat suí-kue, thiàu lēh-khì pí lāng khah kuān ê lōo-pinn âm-khang khì liáh, suah hiám-hiám-á peh buē tshut--lái; àm-sī uī Tâi-tang sái-tshia tng--lái ê tiong-tōo, khuānn-tiéh Thài-pīng-iūnn géh-niū phū-kng ê kám-tōng; gín-á hì-iām tuà inn, jip-khì kòo gín-á tsing kín tsōng khì hāk-hāu tsioh tuā phōo ê tsu jip-khì thák; khì Tâi-pak khó phok-sū-pan tsu-keh-khó tsing kuí kang, Līng-ōng hong-thai kā tuā phinn po-lê tshe phuà, buē-hù siu-lí, sing iōng hái-pò-

tsuá kôo--khí-lâi tō tshóng-tshóng-pōng-pōng kuánn khì Tâi-pak; phok-sū lūn-būn siá buē tshut--lâi ê sí, tsáu-khì pò-miâ 300K, 19 tiám-tsing lâi óng-huê Lí-hî-thâm kah L^òk-ia, tng--lâi suí sán 3 kong-kun, uī-tiêh khìng-tsiok A-hông kok-hāu pit-giap, kah i iōng 5 kang ê sí-kan khuân Hua-tang; ...

Tsin-tsiànn ài lī-khui ah. Àm-thâu-á kā tshun--ê suí-sin ê mng̃h-kiānn khuán hó tsiūnn-tshia, tsin-tsiànn ài lī-khui ah.

Kiann bóo-kiānn ē hîn-tshia, sóo-í kiānn Soo-hua tsiap ko-sok-lōo khì Tâi-tiong. Tsit tuānn sí-kan uī-tiêh puann-tshù, sin-thé kah tsing-sín lóng tsin phî-lô, m̃-kánn kuánn-lōo, iân-lōo sái iân-lōo hioh-khùn.

Kàu Tâi-tiong sè-tshù ê sóo-tsāi, í-king puànn-mî tsít-tiám-puànn, phoo hó tsiām-sí ê bîn-tshîng, sing hōo gín-á khùn, kā tshia-tíng ê mng̃h-kiānn puann--khí-lâi, kan-tan tsíng-lí--tsít-ē, í-king sann tiám ah.

Thàu-tsá 5 tiám kín khí-tshîng, kán-tan tsiáh tsít-ē mng̃h-kiānn, tih-beh 6 tiám ê sí, thoo-lá-khuhtō kàu-uī ah.

Léh-hè ê sí, sok-tōo pí tsa-hng tháh-hè ê sí ke tsiok kín, khó-ling sī tháh-hè ê sí ài siūnn khuànn beh án-nuá tháh khah hó-sè, mng̃h-kiānn puann--khí-lâi ê sí, tsít khai-sí koh ū huat-tōo kā sai-hū huan-hù kóng tse ài khng̃ tó-uī he ài khng̃ tó-uī, kè bô guā-kú, í-king buē-hù in puann khí-lâi ê sok-tōo, tsí-hó kù-tsāi i khì.

3 tiám-tsing liáu-āu puann hó ah. Kā sai-hū pò ài án-nuá kiānn ē-tàng tsiap tiêh tng̃-khì Hua-liân ê lōo, tng̃ kàu tshù, huat-hiān liân ke-lōo to ū khùn-lân.

1 kang āu, tshù-lāi ē-tàng kè-lōo.

3 kang āu, thih-kè-á kah tsoo-háp tsu-tû lóng tsoo hó, tshāi tī piah-pinn, mng̃h-kiānn khng̃ muá-muá, khah pinn ê tuā-hāng mih, seh tī kè-á tû-á āu-piah ê phāng.

7 kang āu, sing-uáh í-king khah tsing-siōng ah, sui-jiân tsít-puànn í-siōng ê siunn-á iáu-bē thiah-khui. Guá kā tsít-kuá tsu-tû puann khì gián-kiù-sik, tháh kah kiōng-beh tú-tiêh thian-pōng, án-ne tsiáh ē-tàng puann khah tsuē ê tsu khì hiá khng̃.

30 kang āu, m̄ngh-kiānn tsíng-lí kah tsha-put-to ah, sui-jiān tsiānn tsuē m̄ngh-kiānn tshē bô siānn ū, khng ê uī lóng bô-kāng ah. Bóo-kiānn lóng khai-hák ah, phah-piānn sik-ìng sin ê tong-éh, sin ê tong-sū.

Bīn-tsheh tít-bīn, nā khuànn-tièh pīng-iú thê-khí Hua-liân ê tsióng-tsióng, guá ē tsin huann-hí lâi lâu-uē, kā kóng : 1 kó-géh tsíng, guá iáu-sī Hua-liân-lâng. Āu--lâi pinn-tsuè Tâi-tiong-lâng; 3 kó-géh tsíng, guá iáu-koh tuà tī tsia. Koh āu--lâi, kám-kak lī hiâ jú-lâi-jú hng, suah bô siānn kánn lâu-uē ah, tshun tshih tsán.

Sè tshù ê sóo-tsai tshia-uī pháit thng, sóo-í tsiām-sī kā tshia thng tī hák-hāu. In-uī kiann bô tè thng-tshia, pīng-siōng-sī nā tsiáh-png, tō tshē kiānn-lóo ē kàu ê sóo-tsāi tsiáh. A-líng lâi tsiâ liáu-āu tō khah m̄-kánn sái-tshia, tsin-tsíng tī Hua-liân, tsí-iàu khuànn-tiòh suann iah-sī hái, tō tsai-iánn hong-hiōng, tsit-má bô tsit-khuán lōo-phiau thang-hó àn-nāi.

Guá kám-kak ē tshut gín-á lâi tsiâ liáu-āu, sim-tsíng ū khah kín-tiunn.

Tsin-tsíng tī Hua-liân thák kok-tiong ê sí, ē-poo lóng sī 5 tiám-puànn tsó-iū tng kàu tshù, ū tsit-pái thê-tsá 20 hun-tsing kàu tshù, A-líng mng i sī án-nuá thê-tsá tng-lâi, i kóng in-uī lèh-hōo, tsíáu-á lóng bih--khí-lâi, sóo-í thê-tsá, hit-tsūn gún tsiáh tsai-iánn, pàng-éh ê sí, A-hông ē ka-kī puah 20 hun-tsing tī Bí-lūn-khue tshut-hái-kháu tsuè tsū-jiān kuan-tshat. Guá siūnn, too-tshī khó-líng mā ū tsit-kuá kuan-tshat ê ki-huē, kè bô guā-kú, gún huat-hiān sè ê tshù hū-kūn ê Muí-tshuan tuā pài-tsuí-kau, àm-thâu-á ê sí ū bit-pô pe--tshut-lâi, A-hông khuànn tsit-piān liáu-āu, bô koh thê-khí siūnn-beh khuànn, guá siūnn sī in-uī tshàu-tsuí-kau-á ê bī sít-tsāi bô-huat-tōo hōo láng ū tshù-bī.

A-tshái khai-sí siá phue kah tsin-tsíng Hua-liân ê kok-hāu tng-éh liân-l^{ok}, 1 lé-pài siá kuí lō tiunn. Tú lâi puànn kó-géh ê sí, guá mng i tuí Tâi-tiong ū sím-mih kám-kak, i kóng : Tshia ū-kàu tsuē ! Ū-iánn lah, m̄-nā tshia ū-kàu tsuē, kī-sít, guá ták-kang lóng ē khuànn-tièh bô tsun-siú kau-thong kui-tsik ê tshia, tú-á piān āng-tíng, pann 1 siann, ka-sok tshiong--kè-khì, mā ū tsin-tsuē oo-tóo-bái, āng-tíng thng--lèh-lâi, khuànn líng-guā hit hiōng bô tshia pǔ-tsít-ē tō tshiong--kè-

khì, tshinn-ting kiànn pan-bé-suànn ê sî, tsít-kuá tsiànn-uat ê tshia mā bô beh niū lâng.

A-líng kám-kak tsóng-sng ē-tàng kā tâng-tànn pàng--léh-lâi, i kóng tsít-ê lâng ka-kī tshuā gín-á ê ap-lík sít-tsāi tsiànn tuā. Tsít-ke thuân-înn ê kám-kak khak-sí t tsin hó, guá mā bián koh tàk lé-pài tīng tsiok oh tīng ê hé-tshia-phiò óng-huê Tâi-tiong kah Hua-liân. Tsóng-sī i ê sin hák-hāu tng tih kiám pan, bô guā-kú tō ē pinn-tsuè tshiau-giáh ê kàu-su, kè-siok tshē sin hák-hāu.

10 kuí tang tsíng, tãi-tsuan hāu-înn it-tít tsing-ka, guá ìng-kai sī siū-ik-tsiá, khì Hua-liân ê tē-sì tang tshē tiéh guá tī Hua-liân ê tē-gōo ê thâu-lōo, ki-sút hák-înn ê kàu-tsít, hit-tsūn hāu-tiúnn kā gún kóng, kū-nî ê tshut-sing jîn-kháu, í-king pí tãi-tsuan hāu-înn tsít-tang tsio ê hák-sing khah tsió, 18 tang lín ē bián-lím guí-ki. Bô gī-gōo kan-na 10 tang, hák-hāu ê hák-sing-sòo kàng kàu tshun siōng tsuē hák-sing ê sī ê sī-siánn í-hā, tsí-hó suán-tik lī-khui Hua-liân, pinn-tsuè siū-hāi-tsiá. Tsóng-sī jîn-sing tú-tiéh ài tng-uan, jī-tshiánn m̄-tsai beh uan khì tó-uī ê sī, mā tsí-hó siong-sìn thinn-kong-peh ē kā lán ín-tshuā kàu khah hó ê kiát-kó.

Guá siūnn-beh kái-piàn gín-á ê sim-tsíng, iok tsít-ê lé-pài ê tsái-khí 6 tiám, thàn bô sím-mih tshia ê sī, kui-ke kháu-á khiá khóng-bíng-tshia kā tsū-híng-tshia-tō khau tsít-lín. Khiá tng-lâi liáu-āu, A-hông kā guá kóng, lōo hiah-nī bái, ná ē kiò tsū-híng tshia-tō, tsít-tiám-á to bô siūnn-beh koh khiá.

Guá bô sí-sim, koh tshē 1 kang lé-pài, sái-tshia uì Tìong-káng-lōo tít-tít t khì, khì kàu Tâi-tiong-káng, koh óng pak khì Ko-bit sip-tuē khì khuànn hái. Tng-lâi liáu-āu, in kóng hái ê sik-tì bô kāng-khuán. Kí-sít guá mā án-ne jīn-uī.

Āu--lâi guá hòng-khì ah. Guá khì tshē tiòh tsít tiunn Thài-píng-iúnn si-kue-tsueh ê hái-pò, kā tah tī gián-kiù-sik lāi-tuē, hái-pò ê puē-king sī Thài-píng-iúnn, ū-iánn sī Thài-píng-iúnn ê sik-tì.

Tng ū tsít pái, A-hông kā gún kóng, i huat-hián in pan tsin-tsuē tông-é h kóng-jiân tuì tãi-tsū-jiân hiah-nī bô khài-liām. Guá kā kóng, sóo-í lín ài kám-un lín suè-hàn ê sī-tsūn, ū ki-huē tuà tī Hua-liân, ū ki-huē khuànn tshân-kap-á, khì pòo tiū-á, khì bán sng-suí, khì khuànn Thài-píng-iúnn, khì khiá khóng-bíng-

tshia khuànn tsiáu-á, khi bán thoo má-tooh, hōo lín ê sing-uáh pí lín ê tông-oh ke tsiok hong-hù.

Guá suà lèh-khì kóng, Tâi-uân lóng-tsóng 2300 bân lâng, kî-tiong, tang-pōo ê Gî-lân, Hua-liân kah Tâi-tang ka--khí-lâi ū tsit-pah tsáp kuí bân lâng, sng-sng--leh tsha-put-to 5%, lín khuànn, hiah-nī khuah ê sóo-tsai, kan-na tuà 5% ê lâng, lán koh pat sī 5% hit-tīn ê, lín ē-sái kā hit-tsūn ê kì-tī khng tī sim-lāi, tsit-má lín khah tuā-hàn ah, lâi-kàu se-pōo, kah 95% ê lâng sing-uáh, kīng-tsing, kám-siū khah tsin-sit ê Tâi-uân.

Sui-jiân sī kā gín-á kóo-lē, tsóng-sī kóng suah liáu-āu, suah lièh-á kám-kak-tièh tsit-si-á ê uī-hām. 16 tang tsing, sannh-tièh Hua-liân ê tuā-suann tuā-hái, hòng-khì Tâi-pak kong-bū jīn-uân ê thâu-lōo, tián-khui tsit-tuānn guá sinn-miā tiong bô siánn ún-tīng m̄-koh tsing-tshái tshì-kik ê sing-uáh, tsit-má uī-tiè h thâu-lōo, suah pit-su ài hòng-khì tong-tshue-sī ê kian-tshī, lī-khui kiàn-líp 16 tang ê ka-hng. Tsóng-sī guá ē-kì--tit, tī guá sinn-miā khah tsing-huā ê sī-tsūn, guá pat sī 5% hit-tīn--ê.

我捌是 5% 彼陣的

我咧想，未來三個月是毋是會親像戰爭全款？

兩冬前拄仔換頭路來到遮，有一擺自我介紹：逐家好，我是新來的老師，生活上猶閣拍拚咧適應。阮兜離遮直線距離大約是 100 『khí-looh』，中央予大山閘咧，若駛車盤過，差不多 200 外 『khí-looh』，毋過我平常時是坐火車往回，一逝量其約 400 『khì-looh』。

雖罔胃肚相全，總是予中央山脈分開的兩片，有 tsám 然仔¹無全的氣候、景緻恰空氣。

有時仔看著遠遠的山，掠做遐是西片，停一睏仔，才發覺當時仔是家己的座標錯亂。佇遮無法度看著十七暝大大的月娘對海底浮起來的景緻，無法度拍開窗仔門就看著太平洋。

我是因為換頭路才徙來西部都市的非自願移民，一放假就緊離開遐，轉到花蓮就感覺得到啟放，會當大喙喘氣。

毋過阿玲講伊家己一个人煮兩個囡仔，壓力誠大，我煞家己佇外口逍遙。伊一直積極欲申請調動來臺中，雖然知影機會無大。

所以雄雄調成功，規家口仔欲對花蓮搬來臺中的時，我一時間煞雄雄分袂清楚到底是佇咧眠夢抑是真正發生矣。確定調成功彼工開始，我有三個月的時間，愛共搬厝所有的代誌推排予好勢。

佇臺中。煞落來阮愛揣規家口仔會當蹣落來的厝。六月天赤焱的日頭，阿玲佻我對我服務的學校沿路行向伊未來欲服務的學校，便若看著有較佻意的大樓，就入去共管理員問講遮敢有厝欲稅人，早起管理員才共阮講無，下晡中人煮阮去全一棟大樓看厝，管理員佻做毋捌看過阮。閣有一改，中人共阮講，懸樓視野蓋好，阮倚去窗仔邊，一看出去，攏是別人兜的厝頂，原來視野蓋好就是這個意思。

貴的到較俗的，大間的到較細間的，較新的到足舊的，好停車的到足歹停車的，懸樓層的到低樓的，家具齊全的到無家具的……，三天內看十幾間厝，考慮囡仔會當方便利用阮學校的資源，後來稅佇阮學校邊仔，較新的、足歹停車的，低樓層的，無啥物家具的。

閣有囡仔愛轉學，敲電話去附近的國中，講欲申請轉學，教務處講已經滿額矣，袂當轉。阮好喙共講，毋過阮拄仔才敲電話問校長，校長表示真歡迎……，「喔，按呢喔！我連鞭撫看覓。」隔無半點鐘，確定轉有成。

佇花蓮，因為稅的厝無家具，所以本成欲送人的家具這馬愛留咧家己用。開始去大賣場祛箱仔，物件一箱一箱共貯起來，書是上費氣的，欲抨掉實在毋甘，若紮過去閣煩惱無地囤，三揀四揀，貯百外箱的書起來，賸的量其約有二十箱的額就送人抑是回收。書有影是讀書人的枷，那整理那佇咧怨嘆，書買遐爾濟欲創啥？雖然我知影逐擺去書店看著趣味的書手就擦擦。

書較清彩無要緊，碗盤就愛用紙一塊一塊包予好勢楔入去箱仔內的縫，嘛愛共楔予密，箱仔封起來了後，頂面畫一塊破去的玻璃杯仔，閣寫「小心搬運」。塑膠櫥仔內底襯衫，了後用『thè-phuh』箍一輓，鐵架仔

俗組合書櫥攏共拆開，隨个隨个編號，才袂到時陣鬥袂起來。

三、四禮拜就按呢過去，逐工攏整理甲歪腰，我看會出囡仔嘛瘡篤篤，為著欲鼓勵個，我共個講，若較早整理，咱離開花蓮進前會當撥一工去海洋公園耍一下。可惜這個約束到尾並無實現，干焦佇離開花蓮前兩工的暗頭仔，恁囡仔去海邊閣看一擺。

太平洋的面容，一个个自細漢看就誠慣勢的景緻。想起過去兩冬，因為真驚就欲搬離開遮，見若禮拜下晡天氣袂稔，就招囡仔騎孔明車沿海邊的自行車道騎去七星潭，去看漁市場拄仔掠起來的大尾魚，去柴魚博物館試食四秀仔。

這段路，嘛是我猶佇花蓮教書的時，上班刁工 khau 過來的路，有時是駛車，有時騎孔明車，佇七星潭的廣場停十外分鐘，看大海，提筆記簿仔出來共今仔日愛做的工課條列落來，大喙喘氣了後，才準備入去學校。

請搬厝公司來估價，約定來搬厝的時間，攏總愛三台『thoo-lá-khuh』，所有無送人，無擲掉的物件攏愛做一擺拋過中央山脈去臺中。

搬厝彼一日，『thoo-lá-khuh』駛到門口的時，阮的物件猶袂攏總款好。

師傅跤手真猛，一項一項一直搬出去，衝碰之間袂赴交代，有的貯做一箱欲擲掉的物件就按呢[予人](hǒng)載去臺中。

師傅共我講，四四角角的物件攏無問題，上歹疊的是軟的閣無四角的，親像電風俗孔明車。這聲歹剃頭矣，因為阮兜四个人八台孔明車，電風有十支。靠勢厝間大間買物件無佇咧考慮，這馬愛做決定，只好兩台孔明車，後日才轉來處理，寄火車貨運去臺中。

『thoo-lá-khuh』物件疊甲懸懸，一車疊滿了後閣換另外一車，疊好了後，四點鐘就按呢過去矣。

師傅講，個先轉去閣共物件疊予較好勢，歇睏一下，洗身軀，暗頓食飽了後，就欲駛中橫過去，約明仔載六點到。

我翻頭看空空的厝，過去十六冬經營的家園，就到今仔日為止。吩咐囡仔翕相的時愛有笑面，共這一個月款物件的艱苦放袂記，想咱進前佇遮所有美好的記持，準備欲迎接新的生活。

我頭殼內底浮出誠濟形影，一个人坐火車來遮引頭路，禮拜時一間一

間國校拚入去問個敢有欲揣老師，到阿玲順利調過來；強烈風颳來無啥敢睏，佇透早四點外經歷著風颳中心經過，短暫的過程無風無搖，干焦看著爍爍；為著欲予三歲的阿雄觀察水雞，跳落去比人較懸的路邊涵空去掠，煞險仔跔袂出來。暗時對臺東駛車轉來的中途，看著太平洋月娘浮光的感動；囡仔肺炎蹓院入去顧囡仔前緊從去學校借大部的書入去讀；去臺北，考博士班資格考前幾工，龍王風颳共大片玻璃吹破，袂赴修理，先用海報紙糊起來就衝衝碰碰趕去臺北；博士論文寫袂出來的時，走去報名三百公里，十九點鐘內往回鯉魚潭佾鹿野，轉來時隨瘦三公斤；為著慶祝阿弘國校畢業，佾伊用五工的時間環花東。

真正愛離開矣，暗頭仔共賸的隨耳的物件款好上車，真正愛離開矣。

驚某团會眩車，所以行蘇花接高速路去臺中。這段時間為著搬厝，身體佾精神攏真疲勞，毋敢趕路，沿路駛沿路歇睏。

到臺中稅厝的所在，已經半暝一點半，鋪好暫時的眠床，先予囡仔睏，共車頂的物件搬起來，簡單整理一下，已經三點矣。

透早五點起床，簡單食一下物件，咧欲六點的時，『thoo-lá-khuh』就到位矣。

落貨的時，速度比昨昏疊貨的時加足緊，可能是疊貨的時愛想看欲按怎疊較好勢，物件搬起來的時，一開始閣有法度共師傅吩咐講這愛園佧位彼愛園佧位，過無佻久，已經袂赴個搬起來的速度，只好據在伊去。

三點鐘了後搬好矣。共師傅報愛按怎行會當接著轉去花蓮的路，轉到厝，發現連街路都有困難。

一工後，厝內會當過路。

三工後，鐵架仔佾組合書櫥攏組好，坵佇壁邊，物件園滿滿，較扁的大項物，楔佇架仔櫥仔後壁的縫。

七工後，生活已經較正常矣，雖然一半以上的箱仔猶未拆開。我共一寡書櫥搬去研究室，疊甲強欲拄著天篷，按才會當搬較濟的書去遐園。

三十工後，物件整理甲差不多矣，雖然誠濟物件揣無啥有，園的位攏無仝矣。某团攏開學矣，拍拚適應新的同學，新的同事。

面冊頂面，若看著朋友提起花蓮的種種，我會真歡喜來留話，共講：

一個月前，我猶是花蓮人。後來，變做臺中人；三個月前，我猶閣蹠佇遮。閣後來，感覺離遐愈來愈遠，煞無啥敢留話矣，賸抑讚。

稅厝的所在車位歹停，所以暫時共車停佇學校。因為驚無地停車，平常時若食飯，就揣行路會到的所在食。阿玲來遮了後就較毋敢駛車，進前佇花蓮，只要看著山抑是海，就知影方向，這馬無這款路標通好『àn-nāi』。

我感覺會出囡仔來遮了後，心情有較緊張。

進前佇花蓮讀國中的時，下晡攏是五點半左右轉到厝，有一擺提早二十分鐘到厝，阿玲問伊是按怎提早轉來，伊講因為落雨，鳥仔攏覘起來，所以提早，彼陣阮才知影，放學的時，阿弘會家已撥二十分鐘佇美崙溪出海口做自然觀察。我想，都市可能嘛有一寡觀察的機會，過無佹久，阮發現稅的厝附近的梅村大排水溝，暗頭的時有密婆飛出來，阿弘看一擺了後，無閣提起想欲看，我想是因為臭水溝仔的味實在無法度予人有趣味。

阿彩開始寫批佢進前花蓮的國校同學聯絡，一禮拜寫幾若張。拄來半個月的時，我問對臺中有啥物感覺，伊講：車有夠濟！有影啦，毋但車有夠濟，其實，我逐工攏會看著無遵守交通規則的車，拄仔變紅燈，叭一聲，加速衝過去，嘛有真濟『oo-tóo-bái』，紅燈停落來，看另外彼向無車，pū一下就衝過去，青燈行斑馬線的時，一寡正幹的車嘛無欲讓人。

阿玲感覺總算會當共重擔放落來，伊講一个人家已恁囡仔的壓力實在誠大。一家團圓的感覺確實真好，我嘛免閣逐禮拜訂足僇訂的火車票往回臺中佢花蓮。總是伊的新學校當咧減班，無佹久就變做超額的教師，繼續揣新學校。

十幾冬前，大專校院一直增加，我應該是受益者，去花蓮的第四冬揣著我佇花蓮的第五個頭路，技術學院的教職，彼陣校長共阮講，舊年的出生人口，已經比大專校院一冬招的學生較少，十八冬恁會面臨危機。無疑悟干焦十冬，學校的學生數降到賸上濟學生的時的四成以下，只好選擇離開花蓮，變做受害者。總是人生拄著愛轉彎，而且毋知欲彎去佢位的時，嘛只好相信天公伯會共咱引恁到較好的結果。

我想欲改變囡仔的心情，約一个禮拜的早起六點，趁無啥物車的時，規家口仔騎孔明車共自行車道 khau 一輾。騎轉來了後，阿弘共我講，路遐爾稜，哪會叫自行車道，一點仔都無想欲閣騎。

我無死心，閣揣一工禮拜，駛車對臺中港路直直去，去到臺中港，閣往北去高美濕地去看海。轉來了後，個講海的色緻無仝款。其實我嘛按呢認為。

後來我放棄矣。我去揣著一張太平洋西瓜節的海報，共貼佇研究室內底，海報的背景是太平洋，有影是太平洋的色緻。

當有一擺，阿弘共阮講，伊發現個班真濟同學竟然對大自然遐爾無概念。我共講，所以愛感恩細漢的時陣，有機會蹓佇花蓮，有機會看著田蛤仔，去佈稻仔，去挽桑材，去看太平洋，去騎孔明車看鳥仔，去挽『thoo má-tooh』，予恁的生活比恁的同學加足豐富。

我繼落去講，臺灣攏總 2,300 萬人，其中，東部的宜蘭，花蓮佻臺東加起來有一百十幾萬人，算算咧差不多 5%，恁看，遐爾闊的所在，干焦蹓 5% 的人，咱捌是 5% 彼陣的，恁會使共彼陣的記持囡仔心內，這馬恁較大漢矣，來到西部，佻 95% 的人生活，競爭，感受真實的臺灣。

雖然是共囡仔鼓勵，總是講煞了後，煞略仔感覺著一絲仔的遺憾，十六冬前，煞著花蓮的大山大海，放棄臺北公務人員的頭路，展開一段我性命無啥穩定毋過精彩刺激的生活。這馬，為著頭路，煞必須愛放棄當初時的堅持，離開建立十六冬的家園。總是我會記得，我性命較精華的時陣，我捌是 5% 彼陣的。

作者註

¹ 嶄然有當然之意。

作者感言

楊允言 臺中教育大學臺灣語文學系。

Puann lâi Tâi-tiong ê tē it tang, sin-thé kiám-tsa, hing-khám ū tsiò tiān-kong, kiám-tsa pò-kò kóng, hì-pōo oo-oo bô tshing-khì, koh ài tsìn-tsit-pōo tui-tsong (guá bô teh tsiáh-hun). Āu-ài, guá khì pīnn-inn, kā i-sing kóng guá lâi khuànn-tsín ê guân-in, sīn-suà kā m̄ng kóng, guá sī ùi Hua-liân puann--lâi ê, sī m̄ sī in-ūi Tâi-tiong khong-khì siunn lah-sap tsiah ē án-ne, sui-jiân i-sing kóng m̄ sī án-ne, m̄-koh guá sim-lāi khak-sit án-ne siūnn, nā-bô koh ū sím-mih guân-in?

Tsiâ mā m̄ sī bô hó, tsóng-sī lī tuā-hái siunn h̄ng. Tsái-khí khiâ khóng-bīng-tshia king-kè tuā-kau-á pinn, hiông-hiông phīnn tié h iū-á-hue ê phang-bī, bák-tsiu tsiām-sī khueh--khí-lâi, koh siūnn-khí Kuān-tō 193 tshun-thinn-sī iân-lōo ê iū-á-hue-phang.

Lí-sióng kah hiān-sit sī ū kū-lí ê, siá bûn-tsiunn sī beh kì-liām í-king phah bô--khì ê kè-óng, kám-siā phîng-sím ê khíng-tīng. N̄ng tang tsiah pān tsit pái khak-sit sī phah-sng, tàk tang pān ē khah hó-sè.

搬來臺中的第一冬，身體檢查，胸坎有照電光，檢查報告講，肺部烏烏無清氣，閣愛進一步追蹤（我無咧食薰）。後來，我去病院，共醫生講我來看診的原因，順繼共問講，我是對花蓮搬來的，是毋是個為臺中空氣傷垃圾才會按呢，雖然醫生講毋是按呢，毋過我心內確實按呢想，若無閣有啥物原因？

遮嘛毋是無好，總是離大海傷遠。早起騎孔明車經過大溝仔邊，雄雄鼻著柚仔花的芳味，目睷暫時瞌起來，閣想起縣道193春天時沿路的柚仔花芳。

理想俗現實是有距離的，寫文章是欲紀念已經拍無去的過往，感謝評審的肯定。兩冬才辦一擺確實是拍損，逐冬辦會較好勢。